

OBSAH

1. Charakteristické vlastnosti kolejových vozidel	1
1.1 Malý odpor valení kol	1
1.2 Směrové vedení vozidla kolejí	1
1.3 Malý součinitel adheze	4
1.4 Velká nápravová tíha	5
2. Vznik a vývoj kolejové dopravy	7
2.1 Podmínky vzniku kolejové dopravy	7
2.2 Období parní lokomotivy	7
2.3 Stav a výhled kolejových vozidel u Českých drah	8
3. Mechanika pohybu kolejových vozidel	11
3.1 Jízdní odpor	11
3.1.1 Odpor vozidlový	12
3.1.1.1 Odpor valení kol	12
3.1.1.2 Odpor ložiskový	13
3.1.1.3 Odpor vzduchu	13
3.1.1.4 Výsledné hodnoty součinitele vozidlového odporu	14
3.1.2 Odpor traťový	15
3.1.2.1 Odpor sklonu	15
3.1.2.2 Odpor oblouku	16
3.1.2.3 Odpor tunelu	16
3.1.2.4 Přídavný a náhradní sklon	16
3.1.3 Odpor zrychlení	16
3.1.3.1 Odpor zrychlení posuvných částí	17
3.1.3.2 Odpor zrychlení rotujících částí	17
3.1.3.3 Odpor zrychlení posuvných a rotujících částí	19
3.2 Tažná síla	20
3.2.1 Tažná síla dvojkolí a její omezení adhezí	20
3.2.2 Tažná síla vozidla a její omezení adhezí	21
3.2.3 Výkon na obvodu kol a na spřáhle	22
3.2.4 Charakteristika hnacího vozidla	22
3.3 Mechanika brzdění vozidel	23
3.4 Fáze jízdy kolejových vozidel	25
3.4.1 Klasifikace fází jízdy	25
3.4.1.1 Fáze jízdy z hlediska kinematického	25
3.4.1.2 Fáze jízdy z hlediska dynamického	25
3.4.2 Rovnice rovnováhy podélných sil působících na kolejová vozidla	26
3.4.2.1 Působení tažné síly a jízdního odporu	26
3.4.2.2 Působení brzděné síly a jízdního odporu, kritická rychlost, kritický spád	27
3.4.2.3 Setrvačná rychlost při výběhu, setrvačný sklon	28

3.5	Vlaky pro velké rychlosti.	29
3.5.1	Vliv zvyšování maximální rychlosti na zkracování jízdní doby.	29
3.5.2	Vliv zvyšování rychlosti na jednotlivé složky nákladů.	30
3.5.3	Výsledné kritérium pro volbu optimální rychlosti pro velkorychlostní trať.	31
4.	Konstrukční parametry železničních vozidel.	34
4.1	Klasifikace železničních vozidel.	34
4.1.1	Klasifikace podle účelu.	34
4.1.2	Klasifikace podle rozchodu.	34
4.1.3	Klasifikace podle konstrukce.	35
4.1.3.1	Hlavní rám a nástavba.	35
4.1.3.2	Pojezd.	35
4.1.4	Klasifikace podle zdroje energie pro pohon.	35
4.1.4.1	Vozidla závislé vozby.	35
4.1.4.2	Vozidla nezávislé vozby.	35
4.2	Základní technické pojmy v oboru železničních vozidel.	36
4.2.1	Základní konstrukční pojmy.	36
4.2.1.1	Jednorámová vozidla.	36
4.2.1.2	Podvozková vozidla.	36
4.2.2	Základní rozměrové pojmy.	37
4.2.3	Základní rozměrové parametry.	38
4.2.4	Základní tíhové a hmotnostní parametry.	38
4.2.5	Označení míst pro zvedání vozidla.	39
4.3	Síly působící na železniční vozidla.	39
5.	Konstrukce základních částí železničních vozidel.	41
5.1	Pojezd.	41
5.1.1	Dvojkolí.	41
5.1.1.1	Náprava.	43
5.1.1.2	Kola.	43
5.1.1.3	Montáž, demontáž a údržba dvojkolí.	43
5.1.1.4	Rozměrové pojmy dvojkolí.	44
5.1.2	Nápravová ložiska.	45
5.1.2.1	Ložiska kluzná.	45
5.1.2.2	Ložiska valivá.	46
5.1.3	Vedení dvojkolí.	48
5.1.4	Vypružení.	52
5.1.4.1	Ocelové pružící prvky.	53
5.1.4.2	Přezové pružící prvky.	55
5.1.4.3	Pneumatické pružící prvky.	57
5.1.4.4	Prvky příčného vypružení.	58